

SVET EVROPE
EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

ZADEVA BOŠKOVIČ v. SLOVENIJA

(Pritožba št. 21462/04)

SODBA

STRASBOURG

1. junij 2006

Ta sodba bo postala dokončna pod pogoji iz drugega odstavka 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bo na njej opravljena uredniška redakcija.

V zadevi Boškovič v. Slovenija;

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

gospod J. HEDIGAN, predsednik

gospod B.M. ZUPANČIČ,

gospod L. CAFLISCH,

gospod V. ZAGREBELSKY,

gospod E. MYJER,

gospod DAVID THÓR BJÖRGVINSSON,

gospa I. ZIEMELE, sodniki

in gospod V. BERGER, sodni tajnik sekcije,

po posvetovanju za zaprtimi vrati 11. maja 2006;
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 21462/04) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 13. julija 2004 vložil slovenski državljani gospod Žarko Boškovič (v nadaljevanju: pritožnik).
2. Pritožnika je zastopala Odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Navajal je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).
4. Dne 7. septembra 2004 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti Vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in o utemeljenosti zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1959 in živi v Velenju.
6. Dne 21. januarja 1997 se je pritožnik poškodoval v nesreči pri delu v rudniku lignita. Pritožnikov delodajalec je imel sklenjeno zavarovanje pri zavarovalnici ZT.
7. Dne 24. julija 1997 je pritožnik vložil tožbo proti ZT pri Okrajnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v znesku 1.215.600 tolarjev (približno 5.000 eurov) za nastalo škodo.
Med 3. februarjem 1999 in 23. aprilom 2002 je pritožnik vložil štiri pripravljalne vloge in/ali predlagal dokaze.
Med 11. februarjem in 12. novembrom 1998 je trikrat zahteval, naj se določi narok za glavno obravnavo.
Noben od petih narokov za glavno obravnavo med 11. decembrom 1998 in 24. septembrom 2002 ni bil preložen na pritožnikov predlog.
Med postopkom je sodišče določilo sodnega izvedenca medicinske stroke, kasneje je bil med postopkom določen drug sodni izvedenec.

Na zadnjem naroku je sodišče odločilo, da bo sodbo izdalo pisno. Sodba, ki je delno ugodila pritožnikovemu zahtevku, je bila pritožniku vročena 20. novembra 2002.

8. Dne 22. novembra 2002 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju in dodatno zahteval, da sodišče prve stopnje popravi očitne pisne in računske pomote v sodbi. Pritožila se je tudi ZT.

Dne 27. novembra 2002 je sodišče prve stopnje popravilo sodbo. Prepis sklepa je bil pritožniku vročen 29. novembra 2002.

Dne 7. aprila 2004 je Višje sodišče v Celju obema pritožbama delno ugodilo, zmanjšalo dosojeno odškodnino in vrnilo zadevo sodišču prve stopnje v novo sojenje glede odločitve o stroških postopka.

Sodba je bila pritožniku vročena 4. maja 2004.

ZT je od sodišča zahtevala, da sodišče popravi očitne računske pomote v sodbi.

Dne 13. maja 2004 je sodišče popravilo sodbo. Prepis tega sklepa je bil pritožniku vročen 4. junija 2004.

9. Dne 8. oktobra 2004 je sodišče prve stopnje sprejelo nov sklep o stroških postopka.

10. Dne 19. oktobra 2004 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju.

Dne 9. novembra 2005 je sodišče pritožbi ugodilo in zvišalo znesek dosojenih stroškov postopka. Pritožniku je bil sklep vročen 21. novembra 2005.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

11. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«

12. Vsebinsko je pritožnik nadalje navajal, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo glede nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

13. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

14. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da domača pravna sredstva niso učinkovita.

15. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger v. Slovenija* (odl.), št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda v. Slovenija*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

16. Kar zadeva obravnavano zadevo, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi morale Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

17. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost zadeve

1. Prvi odstavek 6. člena

18. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 24. julija 1997, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo pri Okrajnem sodišču v Celju, in se končalo 21. novembra 2005, na dan, ko je bil pritožniku vročen sklep Višjega sodišča v Celju. Upoštevano obdobje je torej trajalo osem let in štiri mesece na štirih stopnjah sojenja.

19. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim *Frydlander v. Francija* [GC], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

20. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. člen

21. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrevanje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gl. *Kudla v. Poljska* [GC], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je ugovore in trditve, ki jih je predložila Vlada, zavrnilo v prejšnjih zadevah (gl. *Lukenda*, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

22. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

23. 41. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

24. Pritožnik je zahteval 10.000 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.

25. Vlada je zahtevku oporekala.

26. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku mu po tej postavki Sodišče prisoja 2.000 EUR (eurov).

B. Stroški

27. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.050 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

28. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

29. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali tudi pritožnika v zadevi Lukenda (navedeni zgoraj), vložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar se tiče dejstev, praktično enake kot obravnavana. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

30. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da je pritožba dopustna;
2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;
3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;
4. *razsoja*:
 - a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane po drugem odstavku 44. člena Konvencije sodba pravnomočna, plačati 2.000 EUR (dva tisoč eurov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;
 - b) da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedene zneske linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke;
5. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevkov po pravičnem zadoščenju.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 1. junija 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent BERGER
sodni tajnik

John HEDIGAN
predsednik